

Historisk analys

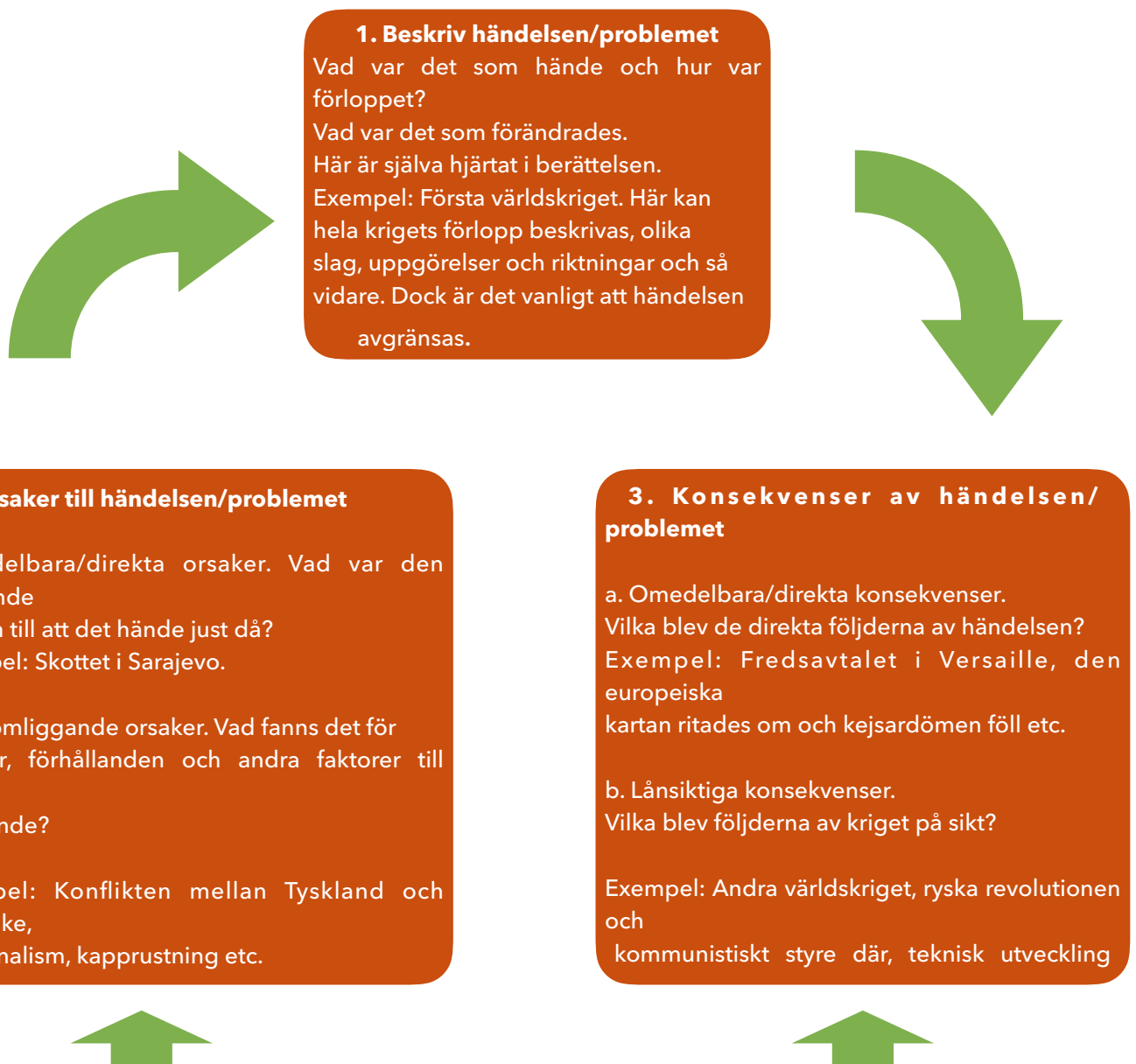
Att analysera något innebär att man plockar isär/sönderdelar något och försöker beskriva, förklara och förstå någon på ett djupare plan. Detta kan göras på enklare och svårare sätt och framförallt på en massa olika sätt. Inom historia är analysen ett mycket viktigt redskap eftersom historien av sin natur lätt blir oöverskådlig. Hur ska vi förstå skeenden som löper över hundratals eller tusentals år om vi ska få med och beskriva allt? Istället måste man göra ett urval av viktiga händelser, personer och idéer. Det viktigaste är att analysen svarar på tre frågor: vad, hur och varför?

Analys av historiska händelser

Detta är ett bra exempel på hur man enkelt kan skapa en översikt och få struktur. På så vis blir det lättare att förstå hur saker och ting har gått till. Kan man dessutom svara på frågorna vad, hur och varför så har man förmodligen en ganska bra analys. Vad var det som hände? Hur gick det till? Varför hände det?

Givetvis så kommer olika forskare och historiker att komma fram till olika analyser. Historia är ju inte som fysik där man kan ha 100 % rätt. Istället försöker man genom analysen att komma så nära en sanning som möjligt. Därför jämför man varandras analyser och beskrivningar och ifrågasätter kritiskt varandra, stöter och blöter, tills man har något som sannolikt är mer rätt än fel.

Analysmodell för historiska händelser

KEPS - modellen

Kepsmodellen

Kepsmodellen är ett verktyg för att se en händelse ur fler människors perspektiv eller för att få fram fler aspekter av en händelse. Vi tänker kanske att ex andra världskriget var ett stort krig, men vi kan också titta på hur andra världskriget påverkade den omvärld och eftervärld ur olika perspektiv. För att göra det lättare att komma ihåg och ta fram dessa perspektiv kan vi ta KEPS-modellen till hjälp. KEPS-modellen är ett akronym för följande saker:

Kkultur

Ekonomi

Politiskt

Socialt

Frågan blir alltså om vi i vår förklaring av hur en händelse har gått till, dess orsaker och konsekvenser kan få in fler aspekter och nyansera den. Det kan ju vara så att en händelse blivit negativ för en grupp, men positiv för en annan.

Kulturellt/religiöst: Går händelsen att analysera ur ett kulturellt och/eller religiöst perspektiv? Religionen och kyrkan har haft stort inflytande genom tiderna. Vilket inflytande har populärkulturen haft? Finns det ideologier som är styrande?

Ekonomiskt: Finns det ekonomiska orsaker till händelsen? Finns det ekonomiska konsekvenser av den? Även här bör man skilja på lokal och central nivå, till exempel naturhandel i byn kontra statsexport/import och olika typer av ekonomisk verksamhet som exempelvis jordbruk, handel och industri.

Politiskt: Finns det politiker eller politiska instanser som är inblandade i orsakerna till konflikten? Finns det politiker/politiska instanser som påverkas av konsekvenserna? Tänk både på lokal och central nivå, de har olika betydelse beroende på var och vilken tidsperiod det handlar om.

Socialt: Detta perspektiv kan också ha flera olika aspekter. Sociala strukturer i samhället så som klassamhället, feodalism eller patriarkalism kan vara en aspekt. Här kan det också passa att studera grupper av människor i samhället, exempelvis utifrån kön och klass. Vilka människor ligger bakom orsakerna till konflikten (till exempel fattiga arbetare, bönder, adelsmän, kungen)? Vilka människor påverkas och på vilket sätt (fysiskt och psykiskt, ekonomiskt, känslomässigt och så vidare)?

Analys och kunskapskraven

